

ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΔ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027

Θεμέλια Αλλαγής, Ευημερίας, Ισότητας και Ανάπτυξης

Επίσημη Έναρξη Προγράμματος €1,8 δις

Κωνσταντίνος Πετρίδης, Υπουργός Οικονομικών
Λευκωσία, 8 Ιουλίου 2022

Η **Πολιτική Συνοχής** αποτελεί την επενδυτική πολιτική της ΕΕ, για απάλειψη των διαφορών στην οικονομική κατάσταση των ΚΜ, μέσω της προώθησης αναπτυξιακών δημοσίων επενδύσεων.

Αποτελεί το **37%** του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027, με συνολικό ύψος **€380 δις** (από σύνολο **€1,074 δις**).

Κύριοι πυλώνες της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027 είναι:

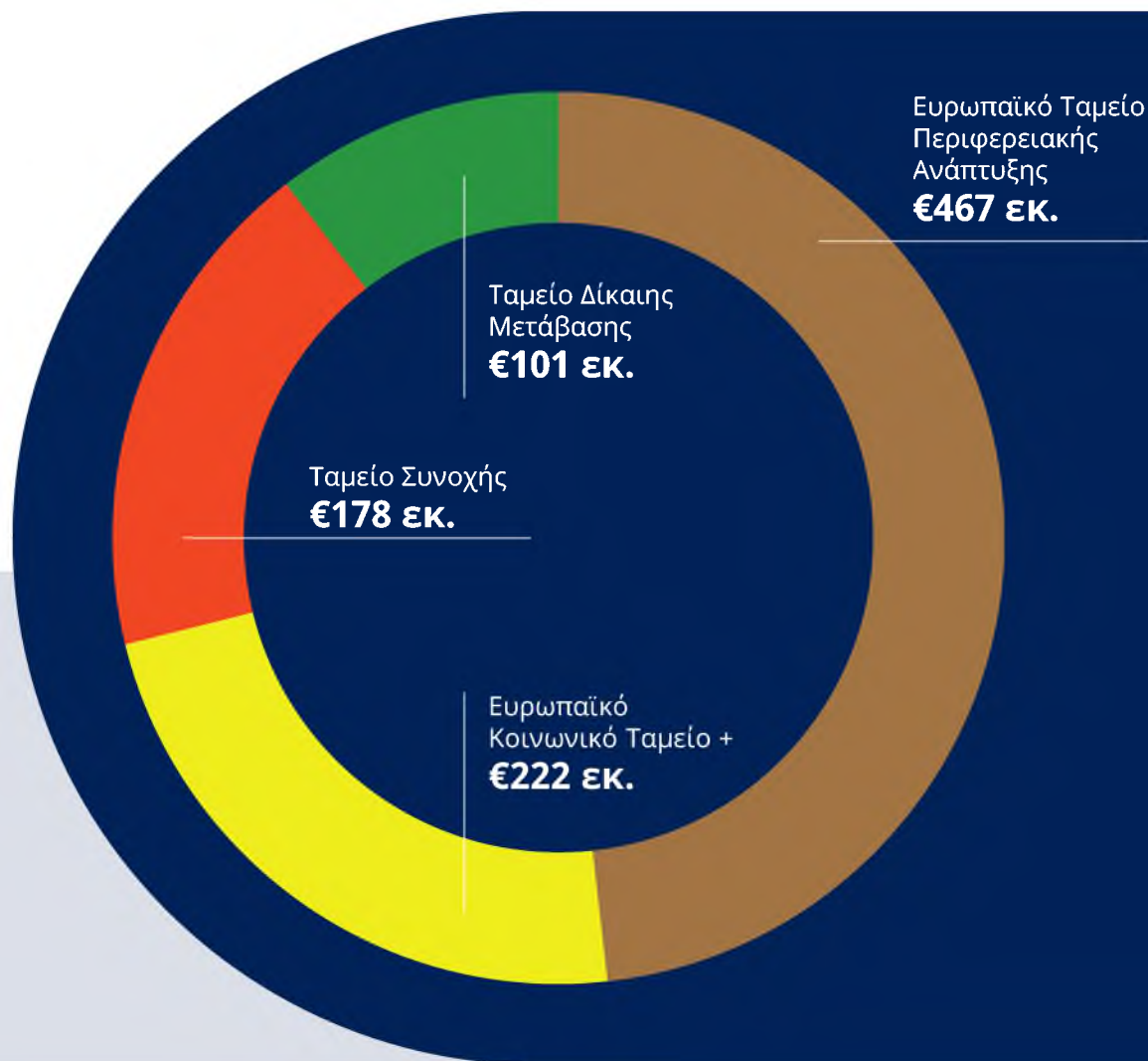
- Προώθηση έξυπνης επιχειρηματικότητας
- Προώθηση πράσινης ανάπτυξης
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Συμβολή των Ταμείων Πολιτικής Συνοχής 2021 - 2027 - €968 εκ.

- Συμβολή των Ταμείων Πολιτικής Συνοχής στο Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»: **€968 εκ.**
- Εθνική συνεισφορά στο Πρόγραμμα «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027»: **€842 εκ.**
- Συνολικός Προϋπολογισμός Προγράμματος: **€1,81 δις**

Κατανομή €968 ανά Ταμείο:

- Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ): **€467 εκ.**
- Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (ΕΚΤ +): **€222 εκ.**
- Ταμείο Συνοχής: **€178 εκ.**
- Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης: **€101 εκ.**

Η αξιοποίηση των πόρων της Πολιτικής Συνοχής γίνεται στη βάση **πολυετών προγραμματικών εγγράφων**, που καταρτίζονται από το κάθε ΚΜ και εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η «**Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης**» (ΣΕΣ) αποτελεί το ευρύτερο στρατηγικό έγγραφο, ενώ το επιχειρησιακό «**Πρόγραμμα**» εξειδικεύει τη ΣΕΣ και αποτελείται από άξονες προτεραιότητας, επιδιωκόμενους στόχους, μετρήσιμα αποτελέσματα και ενδεικτικές ομάδες έργων/παρεμβάσεων.

Για την περίοδο 2021-2027 η Κύπρος μαζί με την Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης, έχει ετοιμάσει ένα ενιαίο Πρόγραμμα με την επωνυμία

ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027

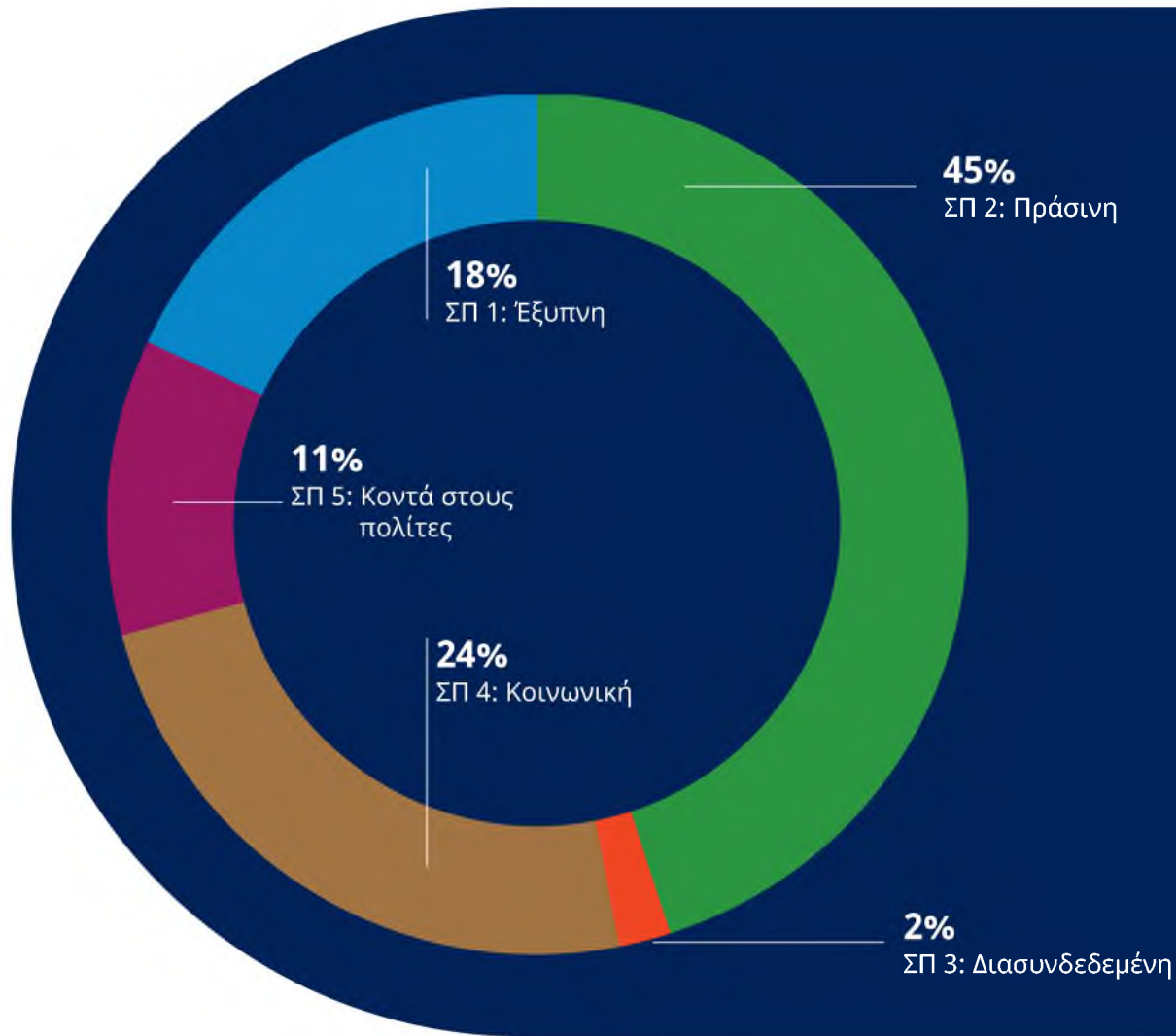
(Θεμέλια, **A**λλαγής, **E**υημερίας, **I**σότητας και **A**νάπτυξης)

Η ετοιμασία του Προγράμματος έγινε στο πλαίσιο σειράς συζητήσεων και διαβουλεύσεων με Υπουργεία / Υπηρεσίες / Φορείς / Οργανισμούς / Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η στρατηγική του είναι συμπληρωματική με τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας καθώς και άλλων Πολιτικών της ΕΕ.

Το Πρόγραμμα:

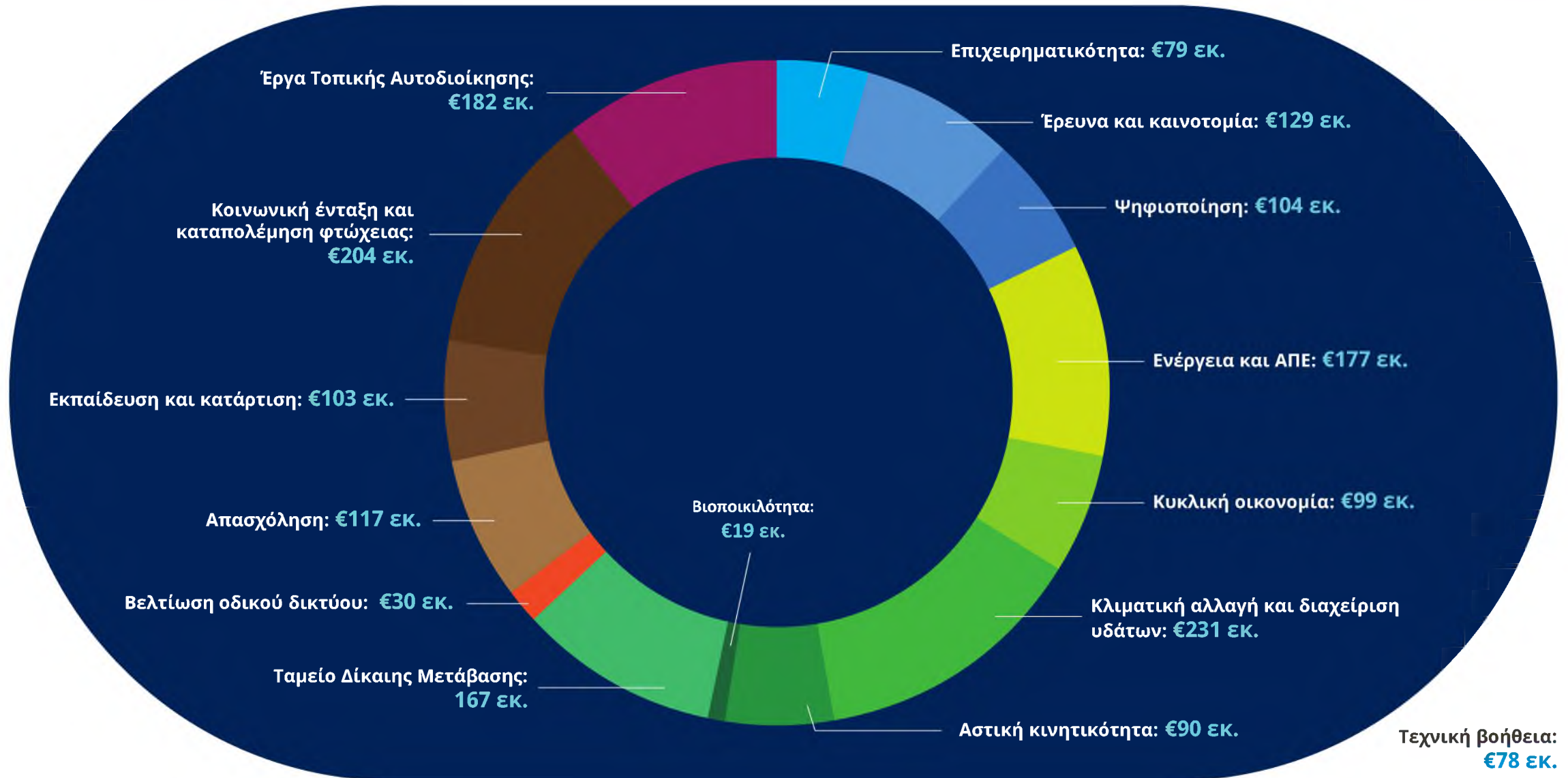
- Αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας εύρωστης και ανταγωνιστικής οικονομίας μέσω έξυπνων, ψηφιακών και πράσινων επενδύσεων, υπό συνθήκες υγιούς απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής.
- Αποτυπώνει τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της Κύπρου και είναι σε εναρμόνιση με τις νέες προτεραιότητες και τους πέντε **Στόχους Πολιτικής της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027**.

Ποσοστιαία Κατανομή Πόρων €1,8 δις ανά Στόχο Πολιτικής (ΣΠ)

- ΣΠ 1: Μια Εξυπνότερη Ευρώπη (Έρευνα/Καινοτομία, Ψηφιοποίηση, Επιχειρηματικότητα) - **€312 εκ.**
- ΣΠ 2: Μια πιο Πράσινη Ευρώπη (Καθαρή Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Απόβλητα, Κλιματική Αλλαγή) - **€783 εκ.**
- ΣΠ 3: Μια πιο Διασυνδεδεμένη Ευρώπη (Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών) - **€30 εκ.**
- ΣΠ 4: Μια πιο Κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη (Απασχόληση, Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Κράτος Πρόνοιας) - **€424 εκ.**
- ΣΠ 5: Μια Ευρώπη πιο Κοντά στους Πολίτες (Έργα Τοπικής Αυτοδιοίκησης) - **€182 εκ.**

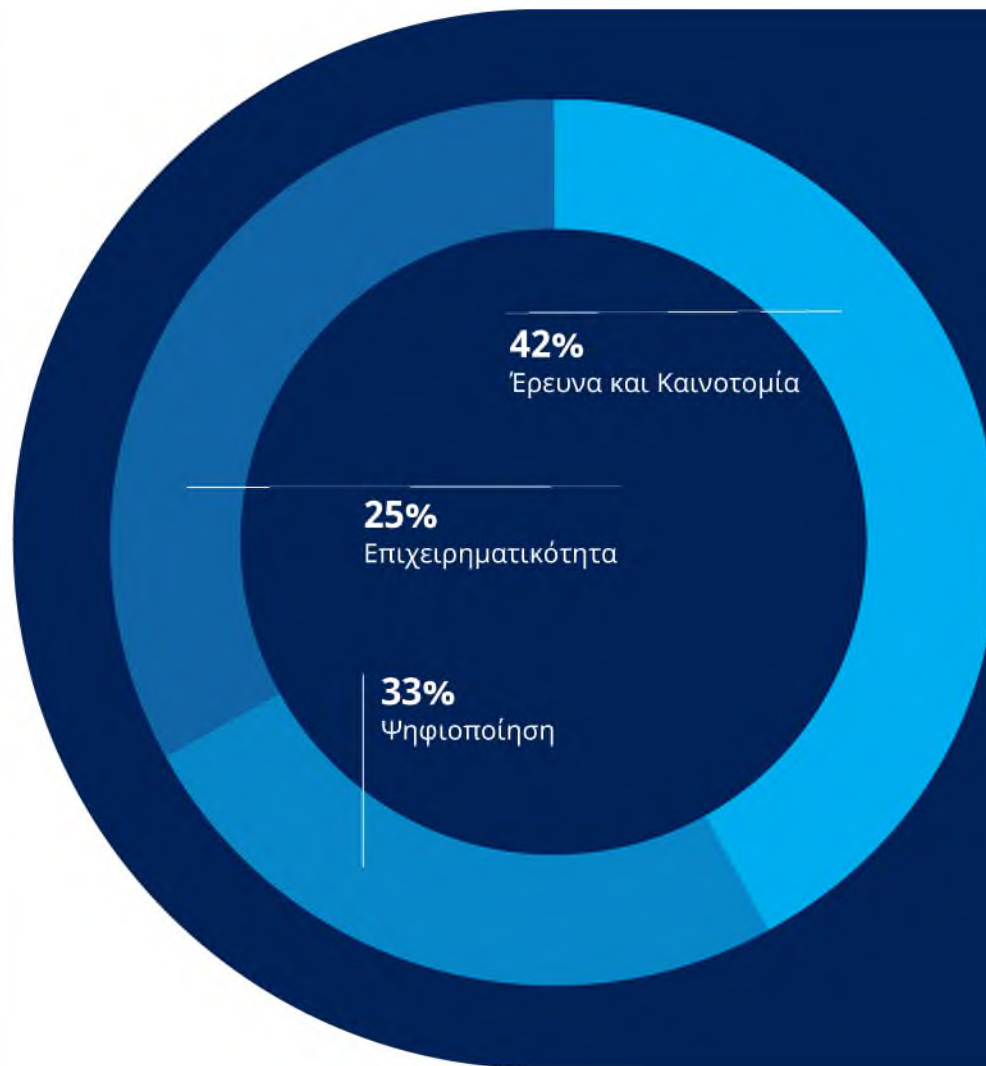
Κατανομή Πόρων €1,8 δις ανά Κατηγορία

Στόχος Πολιτικής 1

Μια εξυπνότερη Ευρώπη €312 εκ.

Προωθούνται επενδύσεις στους τομείς της Έρευνας, της Καινοτομίας, του Ψηφιακού Μετασχηματισμού και της Επιχειρηματικότητας

- Ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας: **€129 εκ.**
- Εκμετάλλευση των οφελών της ψηφιοποίησης: **€104 εκ.**
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜμΕ): **€79 εκ.**

Στόχος Πολιτικής 1

Μια εξυπνότερη Ευρώπη

Προγράμματα για Ενίσχυση της Έρευνας και Καινοτομίας: €129 εκ.

Οι επενδύσεις στην έρευνα και καινοτομία είναι το εργαλείο υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης που συνδέει την έρευνα και την καινοτομία με την επιχειρηματικότητα.

Τα προγράμματα αφορούν, μεταξύ άλλων,

- Αναβάθμιση και δημιουργία νέων ερευνητικών υποδομών σε ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και επιχειρήσεις
- Υλοποίηση ερευνητικών έργων από νέους ερευνητές
- Προώθηση συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων
- Υποστήριξη της ανάπτυξης και υιοθέτησης καινοτομιών

Στόχος Πολιτικής 1

Μια εξυπνότερη Ευρώπη

Έργα Ψηφιακού Μετασχηματισμού: €104 εκ.

- Ανάπτυξη νέων καινοτόμων πληροφοριακών συστημάτων εκσυγχρονισμού της λειτουργίας της κρατικής μηχανής και παροχή νέων ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες όπως είναι το Σύστημα Πληροφοριών Γης του Τμήματος Κτηματολογίου.
- Ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων/εφαρμογών και χρήση τεχνολογιών αιχμής, για περαιτέρω ενίσχυση της ηλεκτρονικής υγείας όπως η δημιουργία εφαρμογής για έξυπνα κινητά, προς το κοινό και τους παροχείς υγείας, για εξατομικευμένη ενημέρωση για το ΓεΣυ.
- Ανάπτυξη νέας Κυβερνητικής Πύλης (Gov Cy Web Portal) για ολιστική αλλαγή της παρουσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας στο διαδίκτυο για καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.
- Ανάπτυξη συστημάτων «έξυπνων πόλεων» μέσω ψηφιακών δικτύων και εφαρμογών για ενημέρωση πολιτών και επισκεπτών.
- Ενίσχυση του βαθμού ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας στις ΜμΕ, περιλαμβανομένου και του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Στόχος Πολιτικής 1

Μια εξυπνότερη Ευρώπη

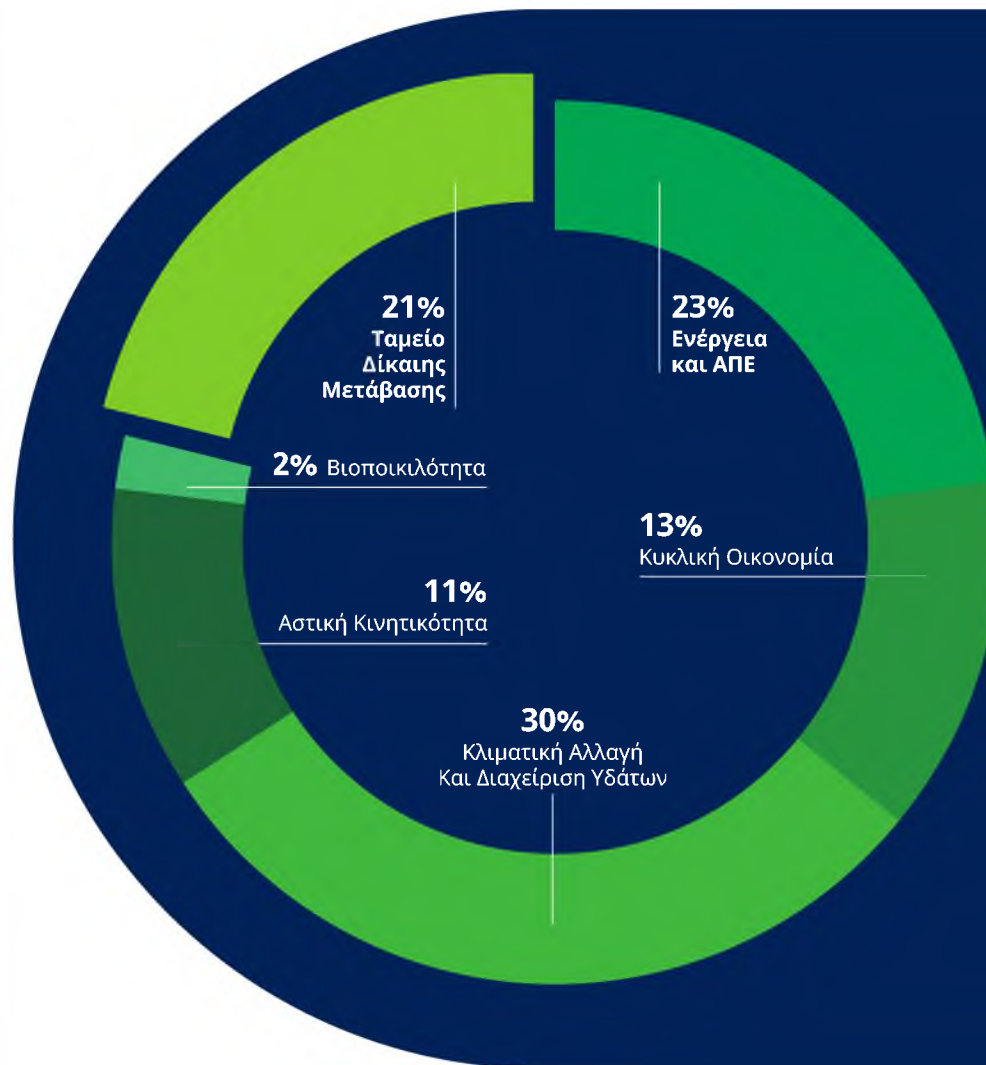
Σχέδια για Ενίσχυση Επιχειρηματικότητας: €79 εκ.

- Ενίσχυση νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω επιχορηγήσεων για δημιουργία νέων επιχειρήσεων με έμφαση στους τομείς της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης.
- Εκσυγχρονισμό των μεταποιητικών ΜμΕ για μετατροπή της υφιστάμενης παραγωγικής τους ικανότητας μέσω νέων έξυπνων, ενεργειακά αποτελεσματικότερων και παραγωγικότερων μηχανημάτων, εξοπλισμού και διαδικασιών.
- Ενθάρρυνση για ανάπτυξη εταιρικών επιχειρηματικών συνεργασιών/συστάδων (clusters) ΜμΕ.

Στόχος Πολιτικής 2

Μια πιο πράσινη Ευρώπη €783 εκ.

Προωθούνται Επενδύσεις στην Ενέργεια, Κυκλική Οικονομία, Διαχείριση Υδάτων, Κλιματική Αλλαγή, Αστική Κινητικότητα και Βιοποικιλότητα.

- Έργα ενεργειακής αναβάθμισης: **€177 εκ.**
- Έργα για μείωση και ανακύκλωση αποβλήτων: **€99 εκ.**
- Υδατικά, αποχετευτικά και αντιπλημμυρικά έργα: **€231 εκ.**
- Έργα αστικής κινητικότητας: **€90 εκ.**
- Έργα προστασίας βιοποικιλότητας: **€19 εκ.**
- Έργα Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης (εναλλακτικές Μορφές ενέργειας): **€167 εκ.**

Στόχος Πολιτικής 2

Μια πιο πράσινη Ευρώπη

Επενδύσεις σε καθαρές μορφές ενέργειας, κυκλικής οικονομίας και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή: **€616 εκ.**

- Έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτηρίων, σχολείων και κατοικιών - **€177 εκ.**
- Έργα για μείωση και ανακύκλωση δημοτικών αποβλήτων (Πρόγραμμα «Πληρώνω Όσο Πετώ»), αγορά κατάλληλου εξοπλισμού, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση κοινού - **€99 εκ.**
- Έργα διαχείρισης υδάτων και κλιματικής αλλαγής: αγωγοί μεταφοράς πόσιμου νερού, αποχετευτικά έργα, αντικαταστάσεις υδρευτικών δικτύων, έξυπνοι υδρομετρητές, αντιπλημμυρικά έργα και έργα προστασίας παραλιακών μετώπων από διάβρωση - **€231 εκ.**
- Έργα αστικής κινητικότητας: δημιουργία ποδηλατοδρόμων και πεζόδρομων, έξυπνα συστήματα ρύθμισης φώτων τροχαίας, αναβάθμιση και δημιουργία «έξυπνων» στάσεων/στεγάστρων για τις δημόσιες μεταφορές, δημιουργία αξόνων/λωρίδων προτεραιότητας λεωφορείων, αγορά ηλεκτρικών λεωφορείων και εγκατάσταση κατάλληλης υποδομής ηλεκτρικής φόρτισης - **€90 εκ.**
- Έργα προστασίας βιοποικιλότητας: παρεμβάσεις για διαχείριση του Εθνικού Δασικού Πάρκου Ακάμα και άλλων περιοχών NATURA (δασοπροστασία, προσβασιμότητα, παρατηρητήρια, καθαριότητα) - **€19 εκ.**

Στόχος Πολιτικής 2

Μια πιο πράσινη Ευρώπη

Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης: €167 εκ.

Με τη στήριξη του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης θα επιταχυνθεί η περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ χωρίς περικοπές, αυξάνοντας παράλληλα την ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, τα υφιστάμενα προγράμματα εκπαίδευσης θα αναβαθμιστούν και θα δοθούν κίνητρα σε περισσότερους τεχνίτες να εκπαιδευτούν στους τομείς της πράσινης ενέργειας και θα ενθαρρυνθεί η ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων και η υποστήριξη ΜμΕ για δραστηριοποίηση στους τομείς αυτούς. Συγκεκριμένα, προωθούνται επενδύσεις:

- Δημιουργία Πράσινης Τεχνικής Σχολής
- Προγράμματα κατάρτισης και εκπαίδευσης στα πράσινα επαγγέλματα
- Δημιουργία Νέων και Αναβάθμιση Υφιστάμενων Ενεργειακών Συστημάτων, Υποδομών και Δικτύων (π.χ. εγκατάσταση έξυπνης αντιστάθμισης ή/και αναβάθμιση υποσταθμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ανάπτυξη δικτύου οπτικών ινών, ψηφιακή αναβάθμιση του συστήματος διανομής ενέργειας)
- Σχέδια Χορηγιών για εγκατάσταση Συστημάτων Αποθήκευσης
- Σχέδια Χορηγιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμηση Ενέργειας στην Παραγωγική Διαδικασία των ΜμΕ

Στόχος Πολιτικής 3

Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη €30 εκ.

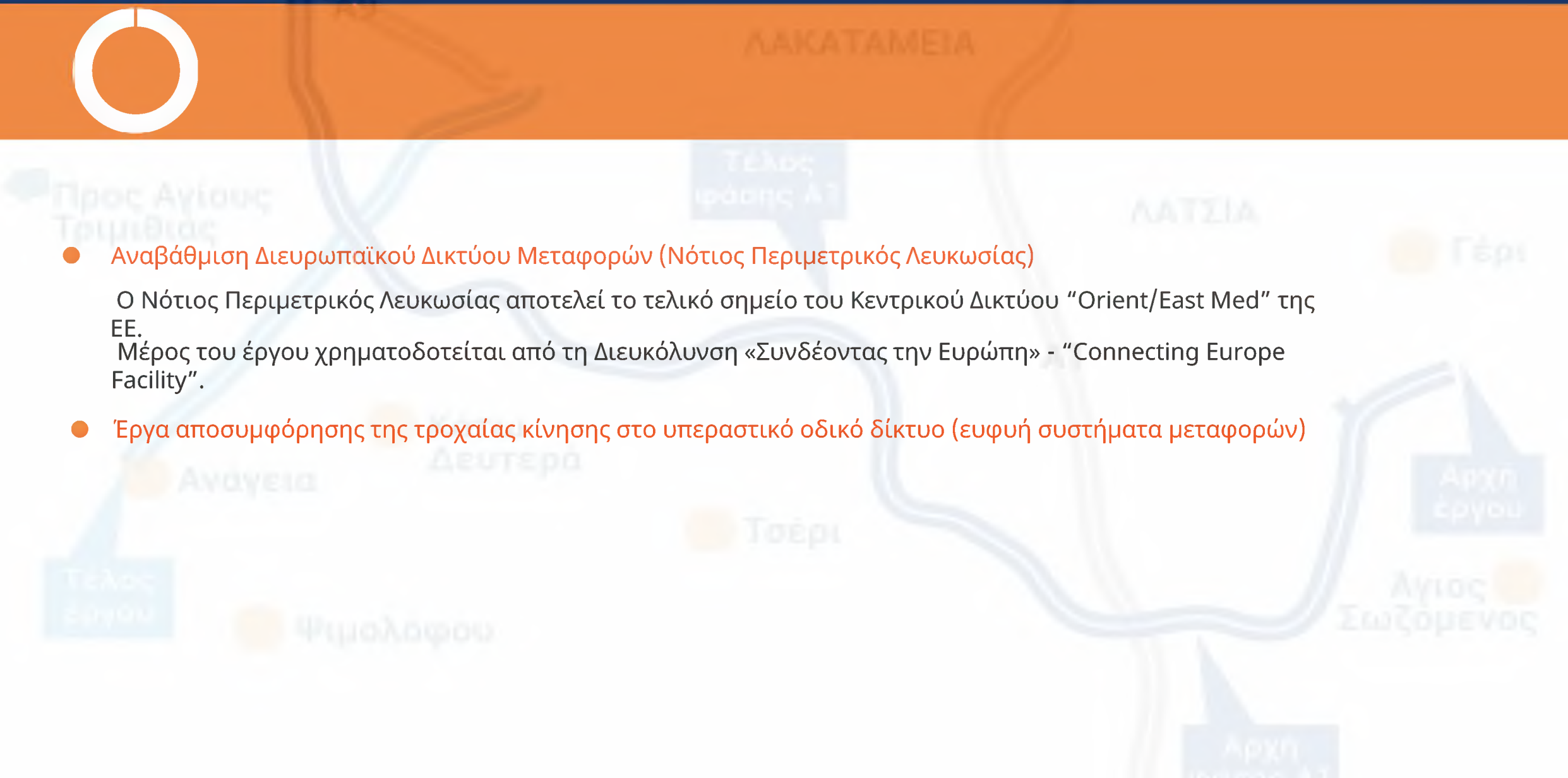

- **Αναβάθμιση Διευρωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (Νότιος Περιμετρικός Λευκωσίας)**

Ο Νότιος Περιμετρικός Λευκωσίας αποτελεί το τελικό σημείο του Κεντρικού Δικτύου "Orient/East Med" της ΕΕ.

Μέρος του έργου χρηματοδοτείται από τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» - "Connecting Europe Facility".

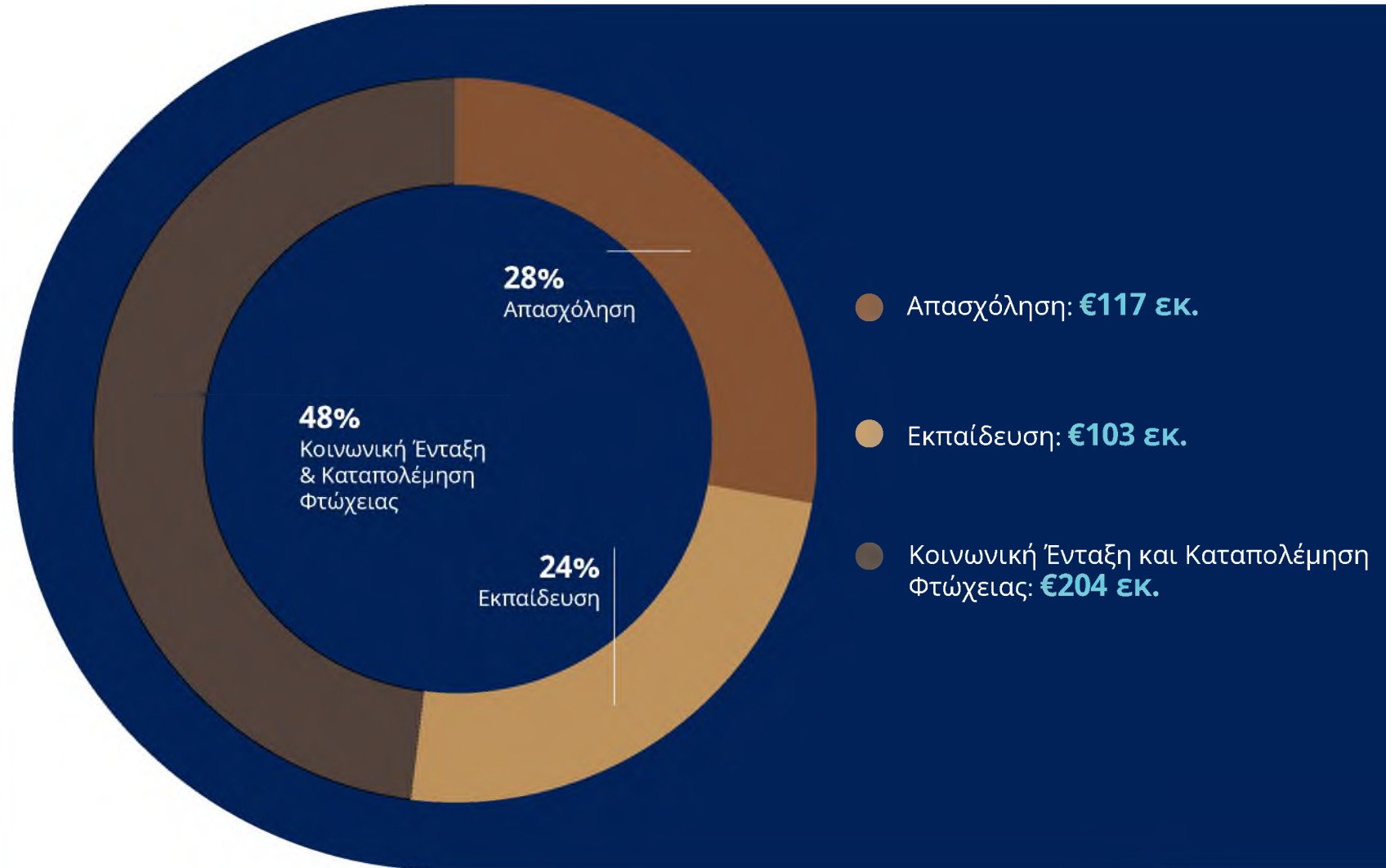
- **Έργα αποσυμφόρησης της τροχαίας κίνησης στο υπεραστικό οδικό δίκτυο (ευφυή συστήματα μεταφορών)**

Στόχος Πολιτικής 4

Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη €424 εκ.

Προωθούνται επενδύσεις για πρόσβαση στην απασχόληση, συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, κοινωνική ένταξη ιδιαίτερα στις ευάλωτες ομάδες και για παροχή βασικής υλικής βοήθειας προς τους άπορους.

Στόχος Πολιτικής 4

Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη

Απασχόληση: €117 εκ.

- Εκσυγχρονισμός Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης: Στελέχωση, μηχανογράφηση, εφαρμογή νέων μεθόδων και χρήση σύγχρονων εργαλείων εξυπηρέτησης
- Σχέδια εργοδότησης ανέργων: Κίνητρα υπό τη μορφή επιδότησης μισθοδοτικού κόστους
- Απασχόληση νέων: Σχέδια εργοδότησης, κατάρτισης, συμβουλευτικής καθοδήγησης, πρακτικής άσκησης, ανάπτυξης επιχειρηματικότητας, διακρατικής κινητικότητας
- Ενεργοποίηση γυναικών στην αγορά εργασίας: Σχέδια εργοδότησης, κάλυψη διδάκτρων σε δημόσια/κοινοτικά νηπιαγωγεία

Εκπαίδευση και Κατάρτιση: €103 εκ.

- **Ανάπτυξη Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης:** Ανάπτυξη - ανασχεδιασμός προγραμμάτων σπουδών, συνεργασία με επιχειρήσεις στη βιομηχανία, εργαστηριακός εξοπλισμός
- **Σχολικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης:** Ψυχοκοινωνική στήριξη, Ενισχυτική διδασκαλία, δημιουργική απασχόληση, ενσωμάτωση παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία
- **Κατάρτιση εργατικού δυναμικού:** Ανάπτυξη και αναβάθμιση δεξιοτήτων επιλέξιμων ομάδων απασχολουμένων και ανέργων (συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών δεξιοτήτων)

Κοινωνική Ένταξη και Καταπολέμηση Φτώχειας: €204 εκ.

- **Ενεργός Ένταξη ευάλωτων ομάδων πληθυσμού:** Σχέδια - κίνητρα για εργοδότηση ληπτών Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος, Ατόμων με Αναπηρία, Χρόνιων Παθήσεων και ανέργων ατόμων άνω των 50.
- **Βελτίωση Κοινωνικών Υπηρεσιών:** Αναδιοργάνωση Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, συνεργασία με επαγγελματίες του ιδιωτικού τομέα για προσφορά κοινωνικών υπηρεσιών, ενίσχυση Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με κοινωνικούς λειτουργούς, χρηματοδότηση λειτουργίας Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, επιδότηση υπηρεσιών φροντίδας βρεφών/νηπίων.
- **Κοινωνική Ενσωμάτωση Ατόμων με Αναπηρίες:** Σύστημα Αξιολόγησης Αναπηρίας, Λειτουργία Κέντρου Αυτισμού, Δημιουργία κατοικιών υποστηριζόμενης διαβίωσης, παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας σε άτομα με αναπηρίες.
- **Παροχή Σίτισης και Υλικής Συνδρομής προς τους Άπορους:** παροχή ειδών ανάγκης και φροντίδας για βρέφη, παροχή σχολικού πρωϊνού σε άπορους μαθητές.

Στόχος Πολιτικής 5

Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες €182 εκ.

Επενδύσεις για βιώσιμη ανάπτυξη αστικών και παράκτιων περιοχών

Ετοιμάστηκαν και εγκρίθηκαν 7 Στρατηγικές Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης από Συμπλέγματα Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης παγκύπρια, για υλοποίηση δράσεων που αφορούν κυρίως:

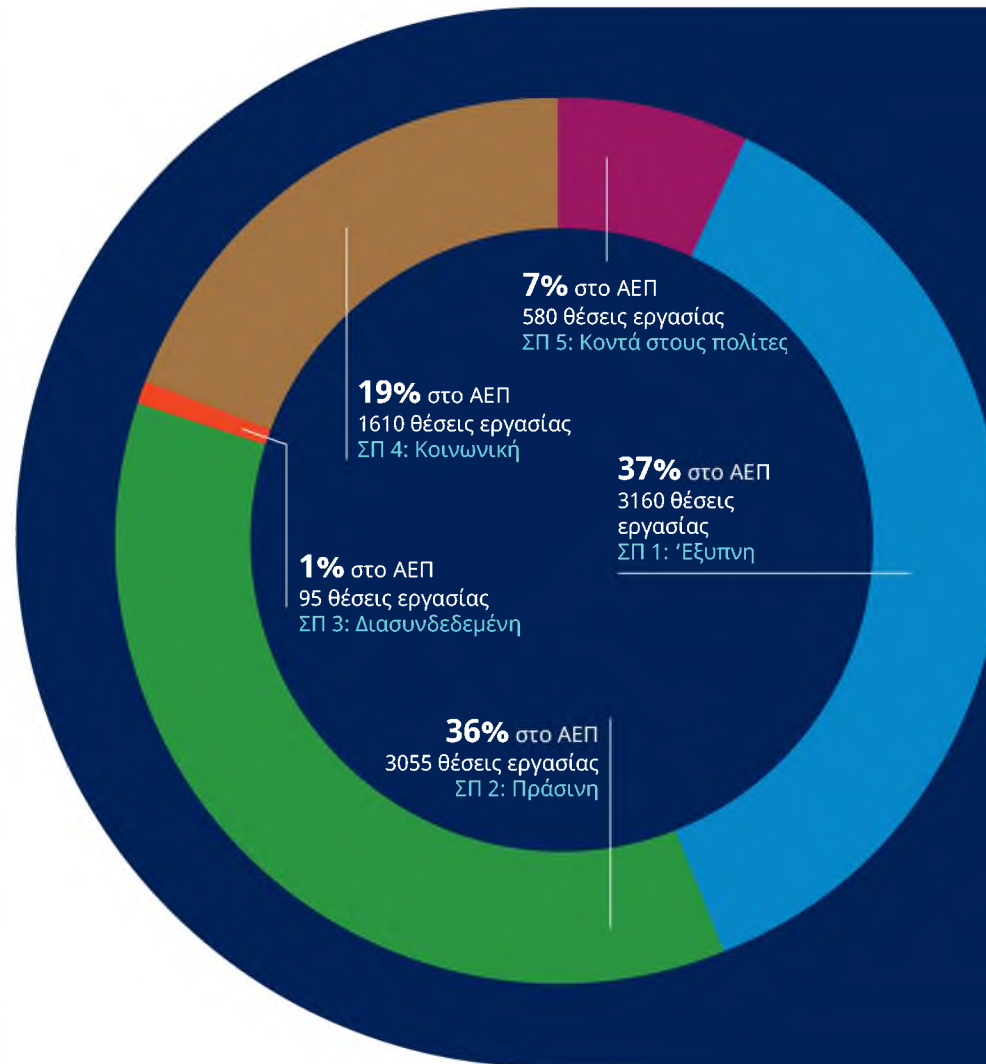
- Δημιουργία/αναβάθμιση ανοικτών δημόσιων χώρων (πλατείες, πάρκα κλπ.)
- Υποδομές για παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (π.χ. πολυδύναμα κέντρα)
- Υποδομές προώθησης της αστικής κινητικότητας (π.χ. ποδηλατόδρομοι, πεζόδρομοι)
- Δημιουργία/αναβάθμιση χώρων πολιτιστικών δραστηριοτήτων (αμφιθέατρα/θεατρικές αίθουσες)

Σύμφωνα με Μελέτη Οικονομικού Αντικτύπου, οι επενδύσεις που προωθούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027», αναμένεται να έχουν σημαντικές **θετικές επιπτώσεις στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) και στην Απασχόληση της χώρας.**

- **Βραχυπρόθεσμα** (μέχρι 2023): Αύξηση ΑΕΠ της Κύπρου περίπου 2,0%. Αύξηση Απασχόλησης - δημιουργία περίπου 3.000 νέων θέσεων εργασίας.
- **Μεσοπρόθεσμα** (μέχρι 2029): Αύξηση ΑΕΠ της Κύπρου περίπου 5,9%. Αύξηση Απασχόλησης - δημιουργία περίπου 8.500 νέων θέσεων εργασίας.

Εκτίμηση Οικονομικού Αντικτύπου

Ποσοστιαία συμβολή ανά Στόχο Πολιτικής του Προγράμματος στην αύξηση του ΑΕΠ (κατά 5,9%) και της Απασχόλησης (8.500 θέσεις εργασίας) μέχρι το τέλος 2029

- Μια εξυπνότερη Ευρώπη (Επιχειρηματικότητα, Έρευνα/Καινοτομία, Ψηφιοποίηση)
- Μια πιο πράσινη Ευρώπη (Καθαρή ενέργεια, υδάτινοι πόροι, απόβλητα, κλιματική αλλαγή)
- Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη
- Μια πιο Κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη (Απασχόληση, εκπαίδευση, κατάρτιση, Κράτος Πρόνοιας)
- Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες (Έργα από Φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης)

ΘΑΛΕΙΑ 2021-2027

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΔ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ